

Ohjausryhmän suositukset yliopistojen kansallisen rahoitus- ja ohjausjärjestelmän kehittämiseksi

- Yliopistojen tutkimustoimintaa ohjaavat useat rahoitusjärjestelmät ja osin ristiriitaiset vaikuttavuustavoitteet. Yliopistoille OKM:n kautta kohdennettu budjettirahoitus ohjataan tulossopimusjärjestelmän kautta. Käytännössä tutkimustoiminnan ohjaus on kuitenkin monen elementin summa. Suomen Akatemialla ja TEKESillä on myös merkittävä rooli yliopistojen tutkimustoiminnan rahoittamisessa. Lisäksi yliopistot saavat kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja suoraa yritysrahoitusta, joten ohjaus tutkimustoiminnan vaikuttavuuteen tulee useista lähteistä ja rahoituskanavilla on erilaisia strategisia tavoitteita. **Tutkimuksen kokonaisohjausta on terävöitettävä ja selkiytettävä strategiset kansallisen tason päätavoitteet vaikuttavuudelle kunnioittaen samalla yliopistouudistuksen tavoitetta vahvistaa yliopistojen autonomiaa ja edistää yliopistojen profiloitumista vahvuusalueilleen.**
- Nykyinen yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmä ei edistä parhaalla mahdollisella tavalla strategisten tarpeiden huomioimista, kansallista kilpailukykyä ja keskeisten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista. **Yliopistojen ohjaukseen tarvitaan lisää strategista ja vaikuttavuusorientaatiota. Yliopistojen strategiaperustaista rahoitusta on lisättävä ottaen huomioon painopistevalinnat kansallisen kilpailukykyyn vahvistamiseksi. Ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän on myös luotava vahvemmat kannusteet erikoistumiselle ja kumppanuuksien muodostamiselle. Yliopistoittain toisistaan poikkeavien tulosindikaattorien seuranta vahvistaa profiloitumista.**
 - Yliopistojen strategiaperusteisen rahoituksen mittarit tulee tehdä läpinäkyväksi ja osuutta on nostettava nykyisestä 10%:sta 20%:iin. Strategiaperusteisen rahoituksen jakoperusteissa tulee huomioida yliopistojen onnistuminen sekä kansallisten strategisten päätavoitteiden että yliopistojen oman strategian toteutuksessa.
 - Yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmässä on hyödynnettävä säännöllistä kansainvälistä alakohtaista arviointia yliopistojen tutkimuksen, opetuksen ja niiden vaikuttavuuden arvioinnissa.
 - Yliopistojen rahoitus- ja ohjausjärjestelmään lisätään indikaattoreita mittaamaan tutkimuksen vaikuttavuutta. Vaikuttavuutta mitattaessa otetaan huomioon ekosysteemivaikutukset. Esimerkkejä vaikuttavuusindikaattoreista ovat opiskelijoiden ja alumnien perustamien start-up yritysten määrä, tehtyjen ulkopuolisten sijoitusten määrä start-up yrityksiin, syntyneiden työpaikkojen määrä, yritysten kanssa tehtyjen yhteisjulkaisujen ja yhteispatenttien määrä ja lisensointituotot.
 - Työvoiman osaamisen uusintamisvaatimukset kasvavat. Korkeakoulutus hajautuu entistä selkeämmin työuralle. Maisteriopintoja suoritetaan osa-aikaisesti ja syntyy uusia täydennyskoulutusmuotoja, kuten erikoistumiskoulutuksia. On selvitettävä millä tavoin rahoitus- ja ohjausjärjestelmää on kehitettävä, jotta se edistää yliopistojen uudistumista tukemaan paremmin työelämän nopeasti muuttuvia osaamistarpeita ja työn ja opiskelun vuorottelua.
- Yliopiston tutkimustoiminnan vaikuttavuus syntyy ihmisten toiminnan seurauksena. Yliopistojen ohjausjärjestelmässä ja johtamisessa tutkimusyhteisön ja ekosysteemin merkitys tutkimustoiminnan vaikuttavuuteen on jäänyt vähälle huomiolle. **Yliopistojen kansallisessa ohjausjärjestelmässä ja sisäisessä johtamisjärjestelmässä on vahvistettava tutkimusyhteisön kehittämistä ottaen laajemmin huomioon yliopiston vaikutukset ympäröivään ekosysteemiin kansallisesti ja kaupunkiseudulla.**
 - Motivaatiota, asenteita, tutkimusyhteisöä kuvaavia mittareita ei ole tällä hetkellä juurikaan käytössä Suomessa eikä kansainvälisesti. Esimerkkejä tutkimusyhteisöä kuvaavista mittareista olisivat henkilökunnan palaute, uramahdollisuudet ja asenteet yrittäjyyteen. Tällä hetkellä ainoa yhteisöä kuvaava mittari rahoitusmallissa on opiskelijapalaute.
 - Yliopiston tutkimuksen vaikutuksia ekosysteemiin voisivat kuvata esimerkiksi mittarit: yritysten kanssa tehtävän tutkimustoiminnan volyyymi, yritysten kanssa tehtyjen yhteisjulkaisujen määrä, yritys-yhteistyötä tekevien opiskelijoiden määrä, sidosryhmäpalaute sekä opiskelijoiden ja alumnien perustamien yritysten määrä.